

Pro jednání Koordinačního výboru OS ve dnech 11. až 12. říjen 2022

K bodu č. 1: **Rozbor závazků z PKS uzavřených pro rok 2022**

Důvod předložení:

Na základě Plánu hlavních akcí a obsahového zaměření jednání orgánů OS

Obsah:

- * Návrh usnesení
- * Rozbor závazků z PKS v roce 2022
- * Tabulková část vyhodnocení závazků z PKS pro rok 2022

Návrh usnesení:

KV OS po projednání

I. Bere na vědomí

Rozbor závazků z PKS pro rok 2022

II. Ukládá

předsedovi OS

a) zajistit projednání výsledků rozboru na poradě předsedů OS

b) využívat poznatky z rozboru pro náměty ke kolektivnímu vyjednávání pro rok 2023

Předkládá a zpracoval: Mgr. Ondřej Fedoročko, předseda OS

I. Úvod

Rozbor závazků z podnikových kolektivních smluv na rok 2022 v OS

Podle plánu OS na rok 2022 je stejně jako v předcházejících letech předkládán rozbor a vyhodnocení závazků sjednaných v podnikových kolektivních smlouvách (dále jen „PKS“) na rok 2022.

Celkem bylo v letošním roce do rozboru zahrnuto 29 PKS, které se vztahují na cca 13,3 tis. zaměstnanců.

Kolektivní smlouva vyššího stupně (dále jen „KSVS“) uzavřená s Asociací sklářského a keramického průmyslu ČR je sjednána na léta 2021 - 2022. Pro rok 2022 byl uzavřen dodatek, jehož závaznost byla sdělením MPSV č. 103/2022 Sb. s účinností od 1. 5. 2022 rozšířena na zaměstnavatele, nečleny ASKP ČR s převažující činností v odvětví CZ - NACE 231, 2341 a 2342.

Ke zhodnocení závazků sjednaných v PKS byl v letošním roce tak jako v letech předcházejících použit dotazník ISPP (informační systém o pracovních podmínkách). Dotazník je používán pro účely celostátního rozboru a svým obsahem navazuje na počítačový program, kterým je rozbor na OS zpracováván.

II. Hodnocený vzorek PKS

Je nutno poznamenat, že počty zaměstnanců u jednotlivých zaměstnavatelů jsou převzaty, tak jako v letech předcházejících, z hlášení ZO o stavu k 31. 12. roku předešlého, tj. roku 2021.

V materiálu je použit výčet odvětví sklo, keramika, porcelán a odvětví ostatní, tj. zaměstnavatelé, u kterých nelze zařadit jejich výrobní činnosti do žádného ze jmenovaných odvětví.

Zastoupení jednotlivých zaměstnavatelů a jejich PKS.

Odvětví sklo

V odvětví skla je zaměstnáno v působnosti OS u 20 zaměstnavatelů celkem cca 10,3 tis. zaměstnanců. Do rozboru jsou zahrnuty údaje pouze z 18 PKS, tj. 10,1 tis. zaměstnanců; Sklárna Janštejn s.r.o. (70 zaměstnanců) a Sklárny Moravia Úsobrno (186 zaměstnanců) PKS pro rok 2022 neuzavřely.

Z 20 zaměstnavatelů v odvětví skla je 13 zaměstnavatelů členy ASKP (tj. 7,7 tis. zaměstnanců) a na dalších 4 zaměstnavatele (tj. 1,7 tis. zaměstnanců) byla působnost KSVS rozšířena. KSVS se tak vztahuje na 17 zaměstnavatelů, tj. 9,4 tis. zaměstnanců (91 % všech zaměstnanců v odvětví sklo). Vzhledem k tomu, že zbylí tři zaměstnavatelé (SCHOTT Flat Glass s.r.o., SCHOTT CR, s.r.o., Preciosa Lustry, a.s.) uzavřeli PKS, lze konstatovat, že v odvětví skla jsou všichni zaměstnanci v působnosti OS pokryti buď závazky z PKS nebo z KSVS.

	PKS	Člen ASKP - závaznost KSVS	Rozšíření KSVS
AGC Automotive Czech, a.s.	Ano	Ano	
AGC Flat Glass Czech, a.s.	Ano	Ano	
Crystal BOHEMIA a.s.	Ano	Ano	
Crystalex CZ, s.r.o.	Ano	Ano	
KAVALIERGLASS a.s.	Ano	Ano	
Knauf Insulation, spol. s r.o.	Ano	Ano	
MOSER, a.s.	Ano	Ano	
O-I Manufacturing Czech Republic, a.s.	Ano	Ano	
PRECIOSA ORNELA, a.s.	Ano	Ano	
PRECIOSA-LUSTRY, a.s.	Ano		
Saint-Gobain ADFORS CZ s.r.o.	Ano		Ano
SCHOTT Flat Glass, s.r.o.	Ano		
SCHOTT CR s.r.o.	Ano		
SKLÁRNÝ MORAVIA, akciová společnost		Ano	
UNIFRAX s.r.o.	Ano	Ano	
UNION LESNÍ BRÁNA a.s.	Ano	Ano	
VETROPACK MORAVIA GLASS, akciová společnost	Ano	Ano	
VITRABLOK, s.r.o.	Ano		Ano
VINOLOK, a.s.	Ano		Ano

Zaměstnavatele mimo rozbor PKS			
Sklárna Janštejn, s.r.o.			Ano

Odvětví keramika

V odvětví keramika je zaměstnáno v působnosti OS u 2 zaměstnavatelů celkem 1,4 tis. zaměstnanců. PKS byla uzavřena u obou zaměstnavatelů, přičemž u zaměstnavatele LAUFEN CZ, s.r.o. jsou uzavírány 2 PKS, a to zvláště pro provozovnu v Bechyni a zvláště pro provozovnu ve Znojmě společně s pražskou centrálou. Po rozšíření závaznosti KSVS na zaměstnavatele Ideal standard s.r.o., lze konstatovat, že všichni zaměstnanci v odvětví keramika jsou pokryti jak PKS, tak KSVS.

	PKS	Člen ASKP - závaznost KSVS	Rozšíření KSVS
LAUFEN CZ s. r. o	Ano	Ano	
Ideal Standard s.r.o.	Ano		Ano

Odvětví porcelán

V odvětví porcelán je zaměstnáno v působnosti OS u 4 zaměstnavatelů celkem 1,1 tis. zaměstnanců a KSVS se vztahuje po rozšíření působnosti na všechny tyto zaměstnance.

	PKS	Člen ASKP - závaznost KSVS	Rozšíření KSVS
Český porcelán, akciová společnost	Ano	Ano	
Thun 1794 a. s.	Ano	Ano	
G. Benedikt	Ano		Ano
Rudolf Kampf s.r.o.			Ano

Odvětví ostatní

V odvětví ostatní je zařazeno 6 zaměstnavatelů, tj. 0,8 tis. zaměstnanců. S ohledem na právní formu a účel založení nebyly do rozboru PKS zahrnuty ZO Hrad Loket o.p.s. a Střední škola technická AGC a.s., která je však členem ASKP, stejně jako další 3 zaměstnavatelé. KSVS tak tedy v tomto odvětví pokrývá 0,46 tis. zaměstnanců. U zbylých 3 zaměstnavatelů z tohoto odvětví, kteří nejsou členy ASKP, byly uzavřeny PKS, a proto lze konstatovat, že rovněž celé „odvětví“ ostatní je pokryto závazky z kolektivních smluv, tj. PKS nebo KSVS.

	PKS	Člen ASKP - závaznost KSVS	Rozšíření KSVS
SKLÁŘSKÉ STROJE ZNOJMO, s.r.o.	Ano	Ano	
Sklopísek Střeleč, a.s.	Ano	Ano	
EUTIT s.r.o.	Ano	Ano	
Česká mincovna, a.s.	Ano		
DESKO a.s.	Ano		
MEGATECH Industries Jablonec s.r.o.	Ano		

Zaměstnavatele mimo rozbor PKS			
Střední škola technická AGC a.s., Hrad Loket	Ano	Ano	

Působnost kolektivních smluv v OS

Na základě výsledků rozboru a dalších informací za jednotlivá odvětví lze konstatovat, že za celý OS je pokryto závazky z KSVS, či alespoň z PKS celkem 13 676. zaměstnanců, tj. 99,9 % všech zaměstnanců v působnosti OS. Jedinou ZO, která neuzavírá PKS a není pokryta závazky KSVS je ZO hrad Loket (14 zaměstnanců).

Zaměstnanců, na které se vztahuje KSVS (zaměstnavatel je členem svazu zaměstnavatelů), je za OS v roce 2022 celkem 9.988, tj. cca 73 % ze všech zaměstnanců v působnosti OS. Působnost

KSVS sjednané s Asociací sklářského a keramického průmyslu ČR byla rozšířena na dalších cca 2,4 tis. zaměstnanců (cca 17,6 % zaměstnanců). V působnosti OS je 7 zaměstnavatelů (tj. cca 1,3 tis. zaměstnanců), kteří nejsou ani členy ASKP, ani na ně nebyla rozšířena závaznost KSVS. U 6 takovýchto zaměstnavatelů však byla uzavřena alespoň PKS.

**Přehled počtu zaměstnanců,
jejichž práva jsou upravena PKS a KSVS**

	Odvětví sklo	Odvětví keramika	Odvětví porcelán	Odvětví ostatní	Celkem	Pokrytí KS v %
Počet zaměstnanců v působnosti OS	10 387	1 400	1 099	790	13 676	XXX
Počet zaměstnanců - PKS	10 131	1 400	1010	776	13 317	97
Počet zaměstnanců - KSVS před rozšířením závaznosti	7 689	1 029	807	463	9 988	73
Počet zaměstnanců - KSVS po rozšířením závaznosti	9 440	1 400	1 099	463	12 402	91
Počet zaměstnanců, jejichž práva upravuje PKS nebo KSVS	10 387	1 400	1 099	776	13 662	99,9

III. Zhodnocení jednotlivých závazků

Výsledkem zpracování údajů je "Vyhodnocení kolektivních smluv" v tabulkách podle jednotlivých závazků, a to jak v průměru za OS SKP, tak i za jednotlivá odvětví. Uvedeny jsou tabulky týkající se mzdových závazků, závazků k délce pracovní doby a dovolené, závazků ke zvýšení odstupného, závazků k hrazení závodního stravování, závazků k přispívání na penzijní připojištění a životní pojištění a dále sociálního fondu.

V tabulkách jsou tak jako v předešlém roce, uvedeny počty PKS, ve kterých byly příslušné závazky sjednány, a průměrná výše jednotlivých závazků (v Kč, v hodinách, ve dnech, v procentech). V některých případech je uvedeno procento PKS, ve kterých je příslušný závazek sjednán. Vyhodnocení poskytuje přehled o dosažených úrovních závazků a umožňuje jak srovnání mezi jednotlivými odvětvími, tak i srovnání průměrné výše jednotlivých závazků s právními nároky.

Vyhodnocení je uvedeno v příložených tabulkách – Tabulková část ISPP.

Jednotlivé tabulky mají sloužit jako jeden z podkladů pro kolektivní vyjednávání pro příští rok, a to jak na úrovni KSVS, tak i na podnikové úrovni. Není proto nutné jednotlivé tabulky komentovat. Jednotlivé ZV však mohou samozřejmě využít těchto rozborů i ke srovnání své vlastní PKS s průměrnými hodnotami závazků v PKS za jednotlivá odvětví, popř. OS jako celku.

V rozboru závazků sjednaných v PKS na rok 2022 se tak jako v minulém roce zaměříme na úroveň sjednaných mzdových tarifů.

V rozboru jsou uvedeny průměrné mzdové tarify pro 12 stupňové tarifní systémy a také mzdové tarify pro jiný než 12 stupňový tarifní systém.

Ze zkoumaného vzorku 29 PKS je 12 stupňový tarifní systém s hodinovými mzdovými tarify uplatněn v roce 2022 v 8 PKS.

Průměr výše hodinových mzdových tarifů (37,5 hodin za týden) se za OS celkem - v PKS v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 zvýšil pouze o 3,8% (zvýšení 2021/2020 – 2,1%, 2020/2019 - 6,4 %; zvýšení 2019/2018 - 3 %; zvýšení 2018/2017 - 9 %).

V odvětví skla, kde jsou sjednány 12 stupňové tarifní systémy v 5 PKS z 18, vzrostla průměrná tarifní hodinová mzda v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 o 4% (2021/2020 – 2,4%, 2020/2019 – 5 %; 2019/2018 - 4,7 %; 2018/2017 zvýšení dokonce o 12,62 %). V odvětví porcelánu jsou sjednány 12 stupňové tarifní systémy ve 2 PKS. Vzhledem k tomu, že se jedná o malý vzorek, srovnání průměrných tarifních hodinových mezd by v roce nebylo vypovídající. U odvětví keramika nebylo možno 12 stupňové tarifní systémy hodinových mzdových tarifů porovnat, jelikož není v posledních letech sjednán v PKS zařazených do rozboru 12 stupňový tarifní systém.

Hodinová tarifní mzda je sjednána celkem v 13 PKS, z čehož je 8 PKS s 12 stupňovým hodinovým tarifem. Zbýlých 5 jiných hodinových tarifních systému je uvedeno v tabulce PT07.

Nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí jsou v příloze v části II. Příklady prací ve skupinách podle oborů pro obor Sklářská výroba stanoveny příklady prací ve skupině 2. až 4. Jako nejvyšší úroveň zaručené mzdy pro ruční sklářskou výrobu je tedy tímto nařízením pro rok 2022 stanovena zaručená mzda ve výši **21.800** Kč za měsíc. Rozborem PKS pro rok 2022 byla zjištěna v odvětví skla průměrná výše tarifu v 7. tarifním stupni, který odpovídá 4. tarifnímu stupni vládního nařízení **23.664** Kč, a to tedy ve srovnání s výší stanovenou nařízením vlády pro 4. skupinu představuje navýšení o 8,6%, což představuje obdobný nárůst tohoto rozdílu ve sledovaných hodnotách v roce 2021 (9,4 %).

Výše uvedeným nařízením vlády je úroveň měsíční zaručené mzdy (pro skupiny prací 1. až 8.) stanovena v rozpětí 16.200 Kč (od 16.200 Kč do 32.400 Kč) a průměrná výše tarifu 23.512 Kč. Rozborem sjednaných PKS bylo zjištěno, že průměrné měsíční mzdové tarify ve 12 stupňovém tarifním systému jsou sjednány v odvětví skla v rozpětí 15.144 Kč (od 16.594 Kč do 31.739 Kč) a průměrná výše tarifu dosáhla 23.267 Kč. Průměrná výše měsíčního tarifu v odvětví sklo sjednaná v PKS z rozboru je tedy stejně jako v roce 2020 nižší ve srovnání s průměrnou výší mzdového měsíčního tarifu zaručených mezd v jednotlivých třídách stanovených vládním nařízením. Většinou v předchozích letech bylo srovnání těchto ukazatelů ve prospěch průměrného tarifu odvětví skla v PKS.

Vývoj úrovně mzdových příplatků v průměru za OS v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 je u jednotlivých příplatků v podstatě na stejné úrovni. Např. příplatek za práci přesčas činí v roce 2022 shodně s předchozími léty v průměru 30 % průměrného výdělku. Průměrná výše příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí v roce 2022 činí tak jako v předchozím roce 10 Kč/hod.

Výše příplatku za práci v noci se meziročně výrazně nezměnila, a i pro rok 2022 je jeho výše cca 18 Kč/hodinu.

IV. Závěr

Z rozboru závazků sjednaných v PKS na rok 2022 vyplývá, že nárůsty jednotlivých úrovní závazků ve srovnání s předcházejícími lety nejsou nijak velké, což lze přičítat velmi složité situaci týkající se pandemie Covid.

Bez ohledu na výše uvedené je nutné připomenout, že přestože je výše některých sjednaných tarifů v PKS/KSVS pod hranicí zaručené mzdy, platí bod 5 části IV. KSVS, tzn. že bez ohledu na výši tarifů sjednaných v KSVS jsou závazná ustanovení o zaručené mzdě.

Za velmi pozitivní je třeba považovat stále vysoké pokrytí zaměstnanců závazky z kolektivních smluv, které je v roce 2022 takřka 100 % zaměstnanců v působnosti OS. Tento vysoký podíl v pokrytí zaměstnanců závazky z kolektivních smluv je dosahován v OS již několik let.